

کدام استان‌های ایران آلودگی نوری بیشتری دارند؟

در یک مطالعه با استفاده از داده‌های ماهواره‌ای، تغییرات آلودگی نوری ایران در یک بازه ۱۷ ساله مورد بررسی قرار گرفت و استان‌های با بیشترین آلودگی نوری مشخص شدند.

در یک مطالعه با استفاده از داده‌های ماهواره‌ای، تغییرات آلودگی نوری ایران در یک بازه ۱۷ ساله مورد بررسی قرار گرفت و استان‌های با بیشترین آلودگی نوری مشخص شدند.

به گزارش ایسنا، وجود بیش از حد نور مصنوعی، به ویژه در ساعات تاریکی شب می‌تواند آلودگی نوری محسوب شود و بر روی محیط زیست و انسان تاثیر منفی بگذارد. آلودگی نوری پیامدهای جدی برای سلامتی انسان دارد و باعث ایجاد استرس، فشار چشم و از بین رفتن دید می‌شود.

آلودگی نوری همچنین می‌تواند بر فعالیت‌های فیزیولوژیک بسیاری از حشرات، پرندگان، پستانداران و خزندگان تاثیر بگذارد و حتی مقدار کمی از نور مصنوعی می‌تواند فعالیت‌های طبیعی آن‌ها را مختل کند.

توزیع نامتوازن جمعیتی به واسطه افزایش جمعیت، مهاجرت به شهرها و مراکز جمعیتی بزرگ در ایران، منجر به افزایش مصرف برق در کشور شده است. به گونه‌ای که میزان مصرف برق در ایران، تقریباً دو برابر شده است.

همچنین به دلیل فقدان سیاست و قوانین لازم در آلودگی نوری، هر شهر بزرگی در ایران، در معرض تهدید آلودگی نوری قرار دارد. علاوه بر آن، موضوع آلودگی نوری در ایران تاکنون به طور جامع مطالعه و مستندسازی نشده است.

به همین دلیل شناسایی، پایش و پهنه بندی مناطق حساس به آلودگی نوری برای ارزیابی این مناطق و کاهش آسیب‌هایی که در آینده می‌تواند در این مناطق داشته باشد، برای برنامه ریزان در سطح ملی و منطقه‌ای از اهمیت زیادی برخوردار است.

برای بررسی آلودگی نوری و ارزیابی تغییرات میزان نور شب، ابزارهای مختلفی وجود دارد. با توجه به این که روش‌های میدانی بررسی آلودگی نوری، بسیار پرهزینه و دشوار است، استفاده از داده‌های ماهواره‌ای و سنجش از راه دور می‌تواند روش مناسبی برای بررسی آلودگی نوری باشد.

با توجه به اهمیت آلودگی نوری، علیرضا صالحی پور میلانی؛ استادیار ژئومورفولوژی دانشگاه شهید بهشتی با انجام مطالعه‌ای، آلودگی نوری ایران را در سال‌های ۱۳۷۴ تا ۱۳۹۱ مورد بررسی قرار داد. در این مطالعه برای بررسی آلودگی نوری از داده‌های ماهواره‌ای اسکن خطی عملیاتی، مربوط به برنامه ماهواره دفاع هواشناسی استفاده شد.

در این مطالعه تغییرات آلودگی نور مصنوعی در کشور بررسی شد و استان‌هایی که بیشتر با این بحران درگیر هستند، مشخص شدند. همچنین تاثیر شاخص تراکم نسبی جمعیت، میزان مهاجرت در استان‌ها و تغییرات آن، به عنوان یکی از شاخص‌های مهم تاثیرگذار بر گسترش نور شب در استان‌های کشور مورد بررسی قرار گرفت.

بررسی‌های این مطالعه حاکی از افزایش میزان نور شب در سال‌های مورد مطالعه بود و مناطق با درخشندگی کم، به مناطق با درخشندگی بالا تبدیل شده‌اند.

استان‌های تهران و البرز به عنوان استان‌هایی با بالاترین میزان آلودگی نوری در کشور شناسایی شدند و استان‌های خوزستان، اصفهان، بوشهر و فارس در جایگاه‌های بعدی قرار دارند.

در این مطالعه عنوان شده است که افزایش تراکم نسبی و توزیع نامتوازن جمعیت، مهاجرت‌های جمعیتی و تشدید آن در حداث سال‌های مطالعه، از عوامل اصلی گسترش آلودگی نوری در کشور و همچنین تمرکز حداکثر آلودگی نوری در بعضی استان‌ها است. تمرکز فعالیت‌های تجاری و صنعتی در برخی استان‌ها و کانون‌های جمعیتی از جمله مراکز استان‌ها و محدوده‌های صنعتی، روند افزایش نور مصنوعی، آلودگی نوری را در کشور افزایش داده است.

به گفته پژوهشگر این مطالعه، گسترش میزان آلودگی نوری و ادامه این روند در آینده می‌تواند تاثیرات مخرب بسیاری را برای

زندگی انسان و محیط زیست کشور به وجود آورد. به همین دلیل انجام مطالعات جامع تر در زمینه آلودگی نوری در سطح کشور و همچنین برنامه ریزی و سیاست گذاری در امر کاهش نورهای مصنوعی به خصوص استان هایی که در معرض آلودگی نوری قرار دارند، ضروری به شمار می آید.

در این مطالعه عنوان شده است که با استفاده از تهیه راهنماها، دستورالعمل های لازم، تبیین استانداردها، ضوابط و توصیه ها و قانونمند کردن مقادیر نورپردازی ها و سپس نظارت بر اجرای قوانین می توان گام هایی در جهت کاهش آلودگی نوری در کشور برداشت.

یافته های این مطالعه پاییز ۱۴۰۰ به صورت مقاله علمی با عنوان «تحلیل و پایش آلودگی نور مصنوعی در ایران با استفاده از داده های ماهواره ای نور شب (از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۱۳)» در «نشریه تحلیل فضایی مخاطرات محیطی» منتشر شده است.